

Силабус дисципліни «КРАЩІ ПРАКТИКИ З БЕЗПЕКИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ»

Ступінь вищої освіти - PhD

Спеціальність E2 «Екологія»

Освітня програма «Екологія»

Рік навчання __2__, **семестр** __4__

Форма навчання __денна__

Кількість кредитів ЄКТС __3__

Мова викладання __українська__

Викладач: Мітрясова Олена Петрівна

доктор педагогічних наук, професор кафедри екології

Контактна інформація лектора:

E-mail: olena.mitryasova@chmnu.edu.ua

Після вивчення курсу аспірант має знати:

- основні Директиви у сфері безпеки водних ресурсів,
- виклики 21 століття в галузі інтегрованого управління водними ресурсами,
- екологічні особливості прісних водних екосистем, основні джерела їх забруднення та передові підходи до очищення води, що застосовуються в країнах Європейського Союзу.

Має вміти:

- оцінювати практики моніторингу води,
- аналізувати вплив змін клімату на водні ресурси та якість води, а також ідентифікувати та оцінювати потенційні ризики і розробляти адаптаційні заходи для забезпечення їхньої безпеки та сталого використання,
- аналізувати та порівнювати різні моделі міського водопостачання, в країнах Європи, для виявлення та адаптації до специфічних місцевих умов,

Обсяг дисципліни: 3 кредити ECTS (10 годин лекцій, 20 годин практичних робіт).

Мета: формування комплексних знань та практичних навичок щодо ефективних стратегій, технологій та управлінських підходів для забезпечення сталого використання, захисту та підвищення безпеки водних ресурсів на різних рівнях.

Оригінальність навчальної дисципліни: авторський курс, розроблений на основі практико-орієнтованого підходу, що поєднує міжнародний досвід та інноваційні технології з урахуванням локальних контекстів і викликів для формування комплексного розуміння та впровадження ефективних заходів з безпеки водних ресурсів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовний модуль 1. Екологічна сталість як передумова європейської екологічної політики та її найкращі практики моніторингу води				
Тема 1.1. Сталість як передумова європейської екологічної політики та її найкращі практики моніторингу води	2/4	Знати основні Директиви у сфері безпеки водних ресурсів.	Уміти оцінювати практики моніторингу води	14
Тема 1.2. Водні ресурси, якість води та зміни клімату.	2/4	Системне розуміння взаємозв'язку між водними ресурсами, факторами, що визначають якість води, та впливом змін клімату на їхню доступність і	Уміння аналізувати вплив змін клімату на водні ресурси та якість води, а також ідентифікувати та оцінювати потенційні ризики і	14

- ідентифікувати екологічні проблеми прісних водних об'єктів, оцінювати ефективність різних методів очищення води.

Набуті знання та вміння сприяють розширеному формуванню **інтегральної компетентності**: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері екології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Технічне забезпечення

Для успішного проходження курсу можливо використання літературних джерел, що знаходяться в бібліотеках університету та міста, мережі Інтернет, програмне забезпечення – MS Word, Excel. Студентам дається також можливість використання навчально-наукової літератури з бібліотеки кафедри екології, а також навчальних матеріалів, які завантажено у систему MOODLE.

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності	Передбачає самостійне виконання всіх робіт. Списування під час іспиту (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. Неприпустимими є інші прояви академічної недоброчесності, які визначено Положенням про академічну доброчесність ЧНУ імені Петра Могили доброчесності університету. У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій: - знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
---	---

		стан.	розробляти адаптаційні заходи для забезпечення їхньої безпеки та сталого використання.	
Тема 1.3. Інтегроване управління водними ресурсами: виклики 21 століття.	2/4	Знати про виклики 21 століття в галузі інтегрованого управління водними ресурсами.	Вміти оцінювати європейську та національну екологічну політику у сфері водних ресурсів та практики моніторингу води.	14
Разом за змістовний модуль 1				42
Змістовний модуль 2. Водна політика і право: порівняльний аналіз європейської та української практики.				
Тема 2.1. Міське водопостачання: практика розвинених країн Європи.	2/4	Знати про передові практики організації та управління міським водопостачання, що застосовуються в країнах Європи, включаючи.	Уміння аналізувати та порівнювати різні моделі міського водопостачання, в країнах Європи, для виявлення та адаптації до специфічних місцевих умов	14
Тема 2.2. Екологія прісних вод. Кращі практики очищення води в країнах ЄС.	2/4	Знати екологічні особливості прісних водних екосистем, основні джерела їх забруднення та передові підходи до очищення води, що застосовуються в країнах Європейського Союзу.	Уміння ідентифікувати екологічні проблеми прісних водних об'єктів, оцінювати ефективність різних методів очищення води.	14
Разом за змістовний модуль 2				28
Залік				30
Разом за курс				100

	- надати рекомендації щодо доопрацювання обов’язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно; - призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно.
Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни	Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.
ПОЛІТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ	
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються з порушенням строків без поважної причини, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання письмового контролю відбувається з дозволу лектора за наявності поважної причини.
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульного та семестрового контролю. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім’я директора інституту у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання модульного та семестрового контролю	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації:

- Мітрясова О. Екологічний інтегрований менеджмент водних ресурсів у європейських країнах: навчальний посібник / Олена Мітрясова, Віктор Смирнов, Євген Безсонов / за ред. проф. Олени Мітрясової, – Миколаїв: ЧНУ імені Петра Могили, 2020. – 288 с.
- Мітрясова О. П. Практикум з екологічного моніторингу довкілля : навчальний посібник / Олена Мітрясова, Віктор Смирнов, Андрій Мац ; Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Одеса : Олді+, 2025. – 180 с.
- Мітрясова О.П., Смирнов В.М., Марійчук Р.Т., Чвир В.А. Європейські зелені виміри: навч. посібник / за редакцією проф. Олени Мітрясової. Миколаїв : ЧНУ імені Петра Могили, 2024. 471 с.
https://eugreendimensions.chmnu.edu.ua/storage/resources/EUROPEAN%20GREEN%20DIMENSIONS_text%20book_compressed.pdf
- Екологічна політика та технічне регулювання Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Навч. посіб. / І.Л. Якименко, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов. – К.: НУХТ, 2022. – 157 с.
- A European Green Deal. – https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- Climate Change & Sustainable Development: New Challenges of the Century: Textbook / edited by prof. Olena Mitryasova. – Mykolaiv: PMBSNU, 2022. – 252 p.
https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/BOOK_ClimCh_SustDev_compressed.pdf
- Climate Change & Sustainable Development: New Challenges of the Century: Monograph / Editors: prof. Olena Mitryasova & prof. Piotr Koszelnik. – Mykolaiv: PMBSNU – Rzeszow: RzUT, 2021. – 492.

